

NADINE SWAGERMAN

EEN
JAAR
ZONDER
lente

kluitman

Van dezelfde auteur

Eén waarheid
Maar ik ben jou niet
Aan de andere kant van geluk
Wat we niet zeggen
De helpt van mij
Een ongelooflijke kerst
Proud
Een van ons gaat dood

In dit boek komen zware onderwerpen voor, zoals eetproblematiek, zelfdoding, verlies van een ouder en rouw.

Als deze onderwerpen voor jou dichtbij komen of gevoelig zijn, dan hoop ik dat je goed om jezelf denkt en lief bent voor jezelf. Leg dit boek alsjeblieft weg als het op wat voor manier dan ook te overweldigend is.

Denk je aan zelfdoding? Of maak je je zorgen om iemand in je omgeving? Weet dan dat je niet alleen bent. In Nederland kun je gratis en geheel anoniem contact opnemen met Stichting 113 Zelfmoordpreventie om met een hulpverlener te praten. Bel 24/7 naar: 113 of 0800-0113. Of bezoek 113.nl om met een hulpverlener te chatten. Doven en slechthorenden kunnen gebruikmaken van de Teletolk om in gebarentaal te communiceren.

In België kun je gratis en anoniem contact opnemen met de Zelfmoordlijn1813. Bel naar 1813 om 24/7 met een hulpverlener te kunnen praten. Wil je liever met een hulpverlener chatten of mailen? Dat kan via zelfmoord1813.be.

Nur 285 / W092601

Bisac YAF058050 / YAF058120

Uitgeverij Kluitman Alkmaar B.V.

© MMXXVI Tekst: Nadine Swagerman

Omslagontwerp: Caren Limpens

Opmaak binnenwerk: Studio L.E.O.

Alle rechten voorbehouden, inclusief het recht van reproductie in zijn geheel of in gedeelten, in welke vorm dan ook. Geen enkel deel van dit boek mag worden gebruikt voor het trainen van kunstmatige intelligentie.

kluitman.nl
nadineswagerman.nl

BIJ KONINKLIJKE BESCHIKKING
HOFLEVERANCIER

Voor hen die achter zijn gebleven.

ook zonder wolken
verdwijnt soms de zon
en misschien begrijp je het niet
want je ziet het niet
wat is er toch? je ziet er zo goed uit
er is niets
o gelukkig
nee er is niets
dat is juist het probleem

uit: *juist als we stil zijn* van Babs Gons

And if I didn't know better
I'd think you were talking to me now
If I didn't know better
I'd think you were still around

Marjorie – Taylor Swift

I See Fire

– Ed Sheeran

Je kamer

De zwarte voordeur gaapt me aan
als een stinkende mond
vol rotte tanden.
Ik zet een stap achteruit
achteruit
achteruit.
Dan hoor ik het:
klik.
De deur gaat open.

De trap naar boven.
Mijn voeten op het tapijt.
Treden kraken.
Mijn hartslag dreunt.
Je moeders stem achter me.
Als er iets is, roep je maar.
Er is iets,
er is van alles,
en alles is mis,
maar ik roep niet.

Je kamer is hetzelfde
maar anders.
Waren je gordijnen altijd zo wit?
Je bed zo groot?
De muren zo grijs?

De lucht zo kil?
Ik weet het niet.
Het ruikt naar je
en als ik mijn ogen sluit
is het net alsof je hier bent.
Naar me kijkt.
Is dat zo?
Ben je half-hier?
Of weg-weg?

Op je nachtkastje ligt waar ik voor kwam;
 een ketting met je naam.
Altijd hing die om je nek.
Behalve die ene nacht,
toen lag hij hier.

Koud zilver in mijn hand.
Warme tranen op mijn wangen.
Ik wankel,
laat me zakken tot ik zit,
op de vloer, waar jij,
waar ik,
zo vaak zat.
Rug tegen de verwarming,
popcorn tussen ons in;
 zout voor jou
 zoet voor mij.

Een film (meestal met een jonge Matthew McConaughey)
op tv.

 Hield je maar van jou
 zoals je van hem hield.

Je bed is opgemaakt.
 Lakens ingestopt.
 Twee kussens op elk matras.
Deed jij dat
voordat?
Of iemand anders
nadat?

Onder je bed ligt iets;
een prop papier.
Ik pak hem,
vouw hem open,
strijk hem glad.
Mijn adem stukt.
Woorden in jouw handschrift
drijven op mijn tranen.

Het is een lijst.
Erboven staat:
Dingen die ik kan doen om me beter te voelen
En daaronder:
(ik hoop maar dat dit werkt, Gerda)

Spoileralert:

Dat deed het niet,

Gerda.

Voetstappen op de trap.

Je moeder in de deuropening.

Heb je het gevonden?

Ik sta op,

knik,

houd het kettinkje omhoog.

Een verdrietige glimlach om haar mond
en die van mij.

Buiten is het warm,

te warm voor mijn trui,

jouw trui,

die ik haast elke dag draag,

sinds jij...

Je bent altijd welkom.

Je moeders stem heeft als ze dat zegt.

Ik adem diep in,

aai Torro over zijn zwarte kop.

Hij kwispelt.

Zou hij je net zo missen als ik?

Ik slik,

wat niet goed lukt,

want er zit iets in mijn keel.

Een brok

- verdriet

- schuld

- woede.

Zweet prikt op mijn rug.

Ik steek mijn hand in mijn zak;

gekreukt papier onder mijn vingers.

Dank je, zeg ik,

al weet ik niet

of ik ooit nog terugkom.

Gerda

(of zoals jij haar noemde: de psych)

vroeg je een lijst te maken

en dat deed je,

want naar je psych luister je.

Soms zei je iets over Gerda:

ze ruikt naar natte hond

of:

ze zou haar wenkbrauwen eens moeten epileren

of:

pfff, die vrouw blijft maar praten.

Je lachte om haar,

om je problemen.

Lach-lach-lachte het weg.

Je vertelde niet hoe Gerda je hielp.

Waarmee ze je hielp.

Óf ze je hielp.

Spoileralert:

dat deed ze niet.

Twee jaar terug

werd je depressief.

Suïcidaal.

Je deed je best het te verbergen,

maar ik was niet gek

en je ouders ook niet.

Het was erg.

Je werd opgenomen.

Elke week belde je

en elke keer klonk je iets minder

- boos

- verdrietig

- eenzaam.

Toen je thuiskwam

was je niet beter,

maar wel beter dan eerst.

Het laatste jaar ging het goed,

heel goed zelfs.

Tenminste...

Dat dacht ik,

dachten je ouders,

dachten we allemaal.

Blijkbaar waren we toch gek.

Je zei niet dat je het leven nog steeds

- zwaar vond

- niet kon verdragen

- niet wilde.

Pas in de brief die je achterliet

(vijf regels, zes keer **sorry**)

zei je dat wel.

Dus misschien hebben mijn moeders gelijk,

is het niet gek dat ik het niet wist,

maar het voelt wel zo.

Ik had het moeten zien,
moeten voelen,
moeten voorkomen.

Maar dat deed ik niet.

Ik geloofde je toekomstdromen,
je valspositieve antwoorden,
de werkelijkheid die je me voorhield,
jezelf voorhield?

Ik geloofde de lach die je ogen niet bereikte,
(dat zie ik nu pas)

grinnikte om je zwartgallige grapjes
(zag niet dat je je daarachter verschool).

Ik wist het niet,

zag het niet.

Maar Gerda wist het wel.

Toch?

Zij had je moeten helpen,
moeten stoppen,
moeten redden.

Maar dat deed ze niet.

Of...

Zei je ook niets tegen haar?

Was je zo goed in verbergen,
dat zelfs zij het niet zag?

Zo goed in liegen,
dat zelfs zij je geloofde?
Was je zo goed in niet meer willen leven,
dat de dood de enige uitweg was?

De lijst

Dingen die ik kan doen om me beter te voelen

Je schreef tien dingen op.

Dat vind ik best veel,

zeker voor iemand die depressief is.

Was.

WAS.

Wat heb je daar?

Mama An knikt naar het papier in mijn handen.

Een lijst.

Wat voor lijst?

Ze gaat naast me op bed zitten.

Is dit van...

Ja, zeg ik, voordat ze je naam kan uitspreken.

Mag ik?

Ik knik.

Ze leest jouw woorden,

ademt zachtjes in en uit,

grinnikt soms.

Goeie lijst.

Jammer dat-ie niet werkte.

Misschien deed-ie dat wel.

Ik schuif een stukje van haar weg,

erger me aan haar adem,

die naar koffie ruikt.

Kijk.

In de rechterbovenhoek staan cijfers:

20-03-25

Ik had ze niet gezien,

die cijfers,

die datum,

die me vertelt dat je

deze lijst

zestien maanden geleden maakte.

Mijn moeder zegt

dat dit,

deze lijst,

misschien wel de reden is

dat je er al die tijd nog was.

Haar gezicht is wazig door mijn tranen.

Heeft ze gelijk?

Was je zonder deze lijst al eerder...?

Is dit de reden dat je volhield?

Werkte het toch,

al was het maar een beetje?

Gek idee misschien...

Mama Ans warme hand op mijn arm.

Wat nou als jij deze dingen ook probeert?

Misschien helpen ze jou ook om je...

beter te voelen?

Misschien kan het...

iets van jullie samen zijn?

Ik staar naar de lijst,
vind het niet zo'n gek idee.
Dingen die ik kan doen om me beter te voelen
(ik hoop maar dat dit werkt, Gerda)
Ik hoop het ook.

Van alle seizoenen,
haatte je de zomer het meest.

Je had een hekel aan:

- warmte
- wespen
- halfnaakte mensen
- zand
- plakkerige zonnebrand.

Dat je de zomer koos,
lijkt dus logisch,
voor zover iets logisch lijkt.

Ik vraag me af...

was het toeval
(de zomer, niet wat je deed)
of expres?

Had je alles uitgedacht
waar

wanneer

hoe

of besloot je dat die nacht

avond

dag?

Hoe wist je

dat het toen moest?

Gebeurde er iets?

Voelde je iets?